CONCEPT G40-moties over Klimaatakkoord, VNG BALV, 29 november 2019

Motie 2: Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constaterende

- dat gemeenten voor eind 2021 Transitievisies Warmte opstellen, waarin het tijdspad wordt opgenomen welke wijk wanneer van het aardgas af gaat;
- dat er nu vanuit wordt gegaan dat voor rond 40% van de gebouwde omgeving een collectieve warmtevoorziening de meest kostenefficiënte oplossing biedt voor de gebruiker;
- dat op dit moment rond collectieve warmte nog veel onduidelijkheden bestaan: bv. t.a.v. de mate van marktwerking, dekking van meerkosten ten opzichte van aardgas, mogelijkheden die gebruikers hebben om zelf initiatieven te nemen en woonlastenneutraliteit;
- dat ongeacht de wijze hoe een warmtenet wordt aangelegd (publiek of privaat) het uitgangspunt is dat afweging van warmteopties plaatsvindt op basis van de laagste maatschappelijke kosten en draagvlak.

Overwegende

- dat de VNG er blijkens het voorgelegde preadvies vertrouwen in heeft dat met de komende Warmtewet alle nu bestaande onzekerheden op een voor gemeenten hanteerbare wijze worden ingevuld en dat ook aan het uitgangspunt dat er voor gemeenten nooit sprake kan zijn van extra financiële lasten gaat worden voldaan;
- dat gemeenten hier vooralsnog nog niet vanuit kunnen gaan, zolang de uitwerking van de wet nog niet bekend is en er dus nog veel onbekende factoren zijn;
- dat dit ook wringt met het uitgangspunt dat in 2021 de wijktransitievisies moeten zijn afgerond en daarin dus ook een warmtenet als reëel alternatief moet kunnen worden meegenomen;
- dat warmtenetten een investering zijn in publieke infrastructuur voor enkele decennia die uitnodigend moet zijn om aan te sluiten zodat de afbouw van aardgas kan versnellen, en dat dit voor elke gemeente ongeacht de omvang bereikbaar moet zijn;
- dat vanwege de diversiteit in de bestaande woonomgeving er keuzevrijheid dient te bestaan of het warmtenet alleen het fysieke transportnet dient te omvatten of de complete keten tussen producent en afnemers, dan wel een combinatie van beiden en dat daarbij ook keuzevrijheid moet zijn voor een publieke rol in de infrastructuur;
- dat warmtenetten vaak de meest kosteneffectieve aardgasvrije optie zijn, maar toch uit gehouden pilots blijkt dat er niet altijd sprake is van een financieel sluitende businesscase omdat er nog niet gedekte meerkosten zijn ten opzichte van aardgas.

Draagt het bestuur op

- bij het Rijk te waarborgen dat gemeenten intensief bij de totstandkoming van de nieuwe Warmtewet betrokken blijven;
- met het Rijk de volgende afspraken m.b.t. de nieuwe Warmtewet te maken:

    - in de Warmtewet naast de bestaande praktijk de keuze op te nemen om publiek eigendom van alle warmte-infrastructuur (transport en distributie) mogelijk te maken, om daarmee de onafhankelijke sturing, integratie en uitwisseling met andere energie-infrastructuur te borgen en daartoe meerdere organisatievormen te kunnen toepassen en hierdoor oplossingen mogelijk te maken voor gemeenten van uiteenlopende grootte;
    - in de Warmtewet te zorgen voor investeringsruimte bij decentrale overheden of overheidsbedrijven en te zorgen voor gereguleerde opbrengsten ter dekking van deze investeringskosten en hiertoe vooraf een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de omvang van de maatschappelijke kosten die hiervoor nodig zijn;
    - in de Warmtewet op te nemen dat gemeenten of provincies een beheerder voor een warmtenet aanwijzen, die zorg draagt voor de investeringen in het fysieke net, die regie voert over de warmteketen en de exploitatie zelf verricht of (op onderdelen) uitbesteedt. Daarbij expliciet te maken dat aanwijzen kan gaan om: zelf doen, inbesteden, quasi inbesteden, (ver)gunnen of aanbesteden;
- over de voortgang van de besprekingen over deze punten te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020.

En gaat over tot de orde van de dag.